

עין משפט
גזירה

כמו:

ארבעה אחין פרק שלישי יבמות

מסורת הש"ס

בז א מיי מייב מל' אכל
הלכה ג סתם לאחין
לה טושיע יד סתם שגם
ד טושיע ד וסתם שגם סתם
ד וטושיע אהיב סתם וד
טושיע ה'
יז ב מיי מייב מל' מהל'
לבות הלכה ג סתם
עין מוש' טושיע אהיב סס
והיטין וז'
יח ג מיי מייב מל' הלכה
יא סתם סס טושיע
אהיב סתם טושיע ו'
יב ד מיי מייב מל' הלכה
גדרים הלכה כג סתם
לאחין רמז טושיע יד
סתם לול טושיע ו'
כ ה מיי מייב מל' ט
טושיע יד סס טושיע
ה'

יעשה מאמר ויקנה כו' ומשום ציטול מלות יבמין ליכא
למיחא כדפרישית בפ' שני (לעיל דף יט: ט:)
לא מיטבחה הו' פירוט ברנל שהחזרו על הטומאה כדאמרין
בר"ה (דף טז: ו) ועוד י"ל דאין מטמאה לו הייט דלניה

חיבת יטימא לו למחן דלמא כבטוה
(דף ג:) לה יטמא חזיה **עבד** בה
מאמר מיביעא. וז"ל דמשמע דלא
עדיפא בעלת מאמר מארוסה ובהולך
מאמר לב"ש עושה ודאי ארוסה לדמות
כזרה וספק נשואה לחלוק נכנסים
אלמא מהני ליוסרה וי"ל דהכא גרס
רבה רבו של אבי דמסיק עלה אמר
ליה אבי וקאן גרס רבא שהוה
אמר רבי: **אלא אענין** מסירה
לחופה. וז"ל מלי משי דהשתא נמי
תקשי השתא ארוסה בעלמא צעיא
מסירה לחופה עבד בה מאמר מיביעא
וי"ל דעבד בה מאמר וכל עליה
ובהיה עושה אחת ככנוסיה:
אביה ובעלה מפירים נדריה.
ואם אין לה אב אז שאינה נדרת אב
לא מלי מיפר כדאמרין גנדרים (דף
טז:). **בבון** (ו) שעמדה ברין כו'.
לפי מסקנא שאיירי דעבד בה מאמר
כדמוכה נגדרים בפ' נערה המאורסה
(טס ע"ה). דלר' אליעזר כיון דעבד בה
מאמר ופסקו לה מונות משלו נודרת
על דעתו וכו' אין אסור על עבד
יבם אביו וכו' וכו' וכו' וכו' וכו' וכו'
פסול לה עליה כביאה או בניגטא
אינה נודרת על דעתו ולר"ע אפילו
גיבס אחד קאמר דלא יפר אפילו
עבד בה מאמר משום דלא חייבים
עליה סקילה כעברה המאורסה ולא
יתכן לפי זה מה שפי' כנוטרס כריס
פ"ב (לעיל ו': ד"ה וילמא) דמחן דלמא
אין זיקה אפי' צמד היינו ר"ע דמלי
סנד זיקה וזקא וז"ל היכי לא יפר
משום דאין חייבין עליה סקילה:
שגשה

תורה אור השלם

1. כי ישבו אחיה ויהיו
וגמא אחיה מיהם טושיע ו'
לו לא תודיה אשת הנות
לחופת לאיש וד' וקמה
יבא עוליה ולקחה לו
לאשה ויבנה יחד עם פתי'
דברים כה ה'

הגדרות הב"ה

(ה) גז' חיל אין שמי
לוחי: (ז) שם שעמד
ברין ופסקו: (ח) ר"ש דיה
ואי מאמר וכו' אין אסור
במאמר הוויא לה
כבטוה וז"ל חלופה:
(ד) דיה וזכרה וכו' וזכא
משום: (ט) דיה אלל וכו'
מלכות את בעלת
המאמר: (י) דיה לא חיל
לאמר נקדשתי כדכתיב לא
אפילו באוני מינוני
הסד: י"ה דיה ולא
מיטמאת וכו' וז"ל דוקא.
דף וכו' פס"י כדאמרין
דף טז ע"ב וי"ל דף טז
ע"ב: (ט) דיה ב"א
ומבטלתה ל' חנני:
(פ) דיה ואמר רבי כד
אהבה נקדש: (י) דיה
דיה ויבנה וכו' שני.
כ"ב דף י"ב דיה ארוסה
הי החתן: (כ) דיה לא יפר
ועוד י"ל כ"ב דיה מיביעא
כדכ"ב דף י"ב ע"ב וכו'
פס"י כדאמרין וכו' וכו'
(ל) דיה כגון שעמדה ברין
לפי מסקנא וז' שאיירי:

תוספות ישנים

ואי אחת מאמר לב"ש
קונה קנין גמור זה יעשה
מאמר ויקנה אלל מלי
דוחה דמיה גמורה זה
יעשה מאמר וידחה. פי'
השתא דמיה אחת אלל
חומר בעלת מאמר
למיחא ובעלת אלל איש
דוחה אחתה יבא דאין
לקוחה וז' יבעל וזה
יבעל וכו' שפיר הוה
כדאמרין דמיה וז"ל וז"ל
אלל ממאמר פריך שפיר
סביר אין אסור במאמר
ולאמר המאמר יביל לביס
שפיר המאמר דהו'
שחוסה לא חמסור לוחה:
כ"י רבא מלמא לביס
שפיר טושיע. וז"ל לביס
ר' אליעזר דלילי עמי
דמיטעין לן כלכל דרי לביס
איט עושה שפיר וז"ל
מקדשין ברע דלא מלי לה
גט קדושין בעלמא דעלמא
יעלפין תהא טושיע אלל
ידיו כתיבין לאו לביס
דכתיב אלל לביס ר' אחי

דלמא דקאן דס"ל לביס
בעלת מאמר מביעא וי"ל דמיה ככל עליה בעל כחה קונה
יבמה. קני קניא אי מאמר דקדוש מביעא עושה ומסירה לחופה: כל הנידית על
דעת בעלה היא נודרת. וז"ל א"כ חלופה כדפרישית נדרים. וי"ל דהא דאמרין כל הנידית על דעת בעלה היא נודרת היינו
לכח דלמאנה פירש נדרים:

אל ודריס עד: ט: (א) לקמן
מן: מ"ג ע"ש תיבות טז: טז:
ע"ש ככל חלופה ז' ע"ש
מקדשין כ: ופ"ש יעבד,
(א) לקמן ג"ה: (ב) נדרים
ע"ש. (ג) ופ"ש ע"ש.
(ד) נדרים לביס. (ה) לעיל
(ו) לקמן ל' ג' ג' ג' ג'
(ז) חלופה לביס. (ח) קדושין
ל' חלופה לביס. (ט) שבת מ':
נתיב פנ: נדרים ע"ג ע"ג.
נדה מ"ג: (י) קדושין לה: (יא)
(כ) ויקרא י"א.

תוס' חד מקמאי

ת"ר שיהיה יבם בין
ליבם א' בין לביס ר"א
נאמרין יפר ר"א ויבם ר"א
ולא לביס ר"ע אבד
לא לאחד וז"ל לביס
והלכתא כד"א וקדושין יב
זיקה אפילו בתרי וזיבין
בה לר"א נמי נמי ויש
זיקה אפילו בתרי כדכתיב
לא אפיר אלא לביס
אסאי ספיר כ"א לבדו
ואוקימנא כגון שעמדה
ברין ע"א מ' מותן ופסקו לה
מונוניה משלו וכדכתיב
פנחס משפוח דרבא
דאב"ר כל הנודרת ע"ד
בעלה היא נודרת ואיבא
דמפריש אפי' דעמדה

מוסף רש"י

לא אונן. אין אונן חל
עליו לאסור אפילו קדושין
בין יבם: וז"ל א"כ אש איש
למפר נקדשין מתמת
לאינתי (סוה"מ ד"ה). ולא
מוטמא לה. א"כ כן הוה
שם וז"ל דמביי פ' א"כ
לשאר. והיינו אשתו והאי
לא שארו הוה דלא ש"ס
עדין לדי קדושין כגון ג"ה
שם. וכן הוה לא
אוננת. אינה נקדשת
כאלימתי מיתמא נקדשת
סוה"מ ד"ה. ולא
מוטמא לה. לא מוסר
הכונה קאמר. דאין כהנת
מוחזקת על הטומאה.
דמביי נ"י חזקין. אלל אינה
זקוקה לעשה ל' לא כהנת
ולא שפלות. שפלות
לחששקא כעברה מתי
מליה האחרים כעברה.
דמביי לה עימא. וז"ל לה
יעמא מליה וז"ל לה
מיטמא חזיה בעל כרחו
ומעשה חוסף הכהן פ'
מכירת כהנים: ג' ע"ג שם
ו"כ"י כדכתיב ג' ע"ג שם: וז"ל
אינה מוזהרת לחששקא ג'
ואידי דתנא לא אוננת תנא
ולא מיטמא. וז"ל דוקא.
נעשה דכדכתיב לא חסדו
על הטומאה (סוה"מ ד"ה):
אזיל דלא נקדש לביס
מיתמא שפוח. מיתמא אינו
יורשה. נודתי כ"ה אביה
דלא תקן יוסת הכעל עד
שמנטה לחופה א' לחמסור
לשלושים (בב"ב ג' ע"ג): וז"ל
דירשת הכעל נספק ל' ג'
משפוח הקרוב אלל
מחשבתו יבם אחת
כ"ב יב"א: ולא הוה שפוח
הוא (ב"ב י"ג ע"ג): וז"ל
בב"ב פ"ה. מת הוה.
תביע גובה בחיבתה.
מת מיתמא ומתסת א"כ
כ"כ לה (בב"ב ג' ע"ג):
כדכתיב לה מן אירוסין
מקדשין לה ששים אחינן
(סוה"מ ד"ה). בין יבם
אחד בין שני יבמין. בין
שוקקת לביס אחינן. בין
יבמין אמר ר' אליעזר יבם.
ומקדשין לה גמלה
כעברה לה מאמר אחד

ואי מאמר לב"ש קונה קנין גמור. זה יעשה מאמר כזו ויקנה אחתה
קנין גמור להיות אשמו דהא אין אסור במאמר (ו) ומלך אחותה
מעליה ולא היא כן אחת זקוקתו וקונתו את אשמו: אלל מלי כו'.
נתיב נמי דלא קני קנין גמור הא אמרת דוחה כזרה ומתקנה לך נמי
יעשה מאמר כזו ומתקנה אחתה.
יעשה את אשמו: דהיינו דהוה.
מאמר שנעשה בהיתר דלי הוה צעי
לייבוימו בשעת מאמר הוה מלי לייבוימו
כגון כממתי דעדיין לא נפלה אחותה:
דאיסורא. כגון דעלמו שמי האמית
קודם מאמר: הכי נמי. לענין קניה:
וזרסה. אחותה שנעשית לה לרה
צויקה מליה נמי לא מביע (ו) דמלך
משום אחת אשמו: אלל דוחה. אחת
מלאסור (ט) אשם דעל המאמר
עליו: ומשייר. דעשיא מליה א"כ כתיב
ליגשא עד שלא כנס היבם את בעלת
המאמר. ולקמיה פריך ליה הא קמתי
הלזו מלך משום אחת אשם דמשמע
אף ממליה: וז' עשה מאמר וידחה.
את אחותה מעליו ואח"כ ישא את זו
אלל לאו משום דלא דמי דמיה גמורה
וכל כמי דרמיס עליה לחלופה זקוקתו
היא וזקורת את זו עליו: הי"ג אלל
יבמה דמיו כו'. כלומר אלל לעולם
דוחה דמיה גמורה ודקשיא לך החס
נמי לדימו לא דמיו לתמיתין דהכא
דכי נפלה ועבד מאמר הוה חויל
לכוהלו מלי דיבמה להמייבם ולחלקן
הלכן חויל למקדשיו למאמר דמאמר
דמיו אחותה לכשתפול אלל החס
דמיו חויל נפלו קודם מאמר ולא חויל
לכוהלו מלי דיבמה לא חויל למקדשה
לפיכך אין מאמר דוחה אחותה:
השתא ארוסה. דקדושין קדמה דאוריית'
מתי רבי חייא אינו יורשה ואינו מטמא
לה מאמר יבמין מדרבנן הוה דהא
מדאורייתא יבמה יבא עליה כתב
רחמנא מיביעא: (א) אונן. אלל
בקדשים (ו): ולל מיטמא. א"כ כן
הוה דהא לאו שארו הקרוב אליו היא:
וכן היא לא אוננת. להיות אסורה
כדקדשי: (ב) ולל מיטמא. אינה לריכה
להשתקק צו. ולא דוקא נקט ולא
מיטמאת דהא כנות אהרן לא החזירה
על הטומאה (א) אלל אידי דנקט לא
אוננת דליצטריך ליה נקט ולא מיטמאת
דצעי למתני תרמי צדיקה וצדיקה
קך שמעתי. ולי נראה ולא מיטמאה
כגון כרגל שישאלים מוזהרים על
הטומאה (ו) מונבלתם לא תגעו (ו)
ומלך עליו זיקה אירוסין. ונשואין של
לאחד ולא לשיני. שומרת יבם א'
היכא דליכא אלל חד דודאי עליה
הפרתה הפרה דקדשא ויקתן:
ולא כעיס מסירה לחופה. דא"כ כ'
עליה בעל כחה כלא חוסף קני וז'
צעי מו לאפקוי בניגטא סגויה לה:
בעל כחה. דקני לה ונעשית כאשמי
לכל דבר כביאה צע"כ שאין לה חופה:
וחלה עליו זיקה אירוסין. ונשואין של
לאחד ולא לשיני. שומרת יבם א'

שאר נשים ואם שני עליה לאחד מאמר כלא חופה לא קנה: יפר. אחד מנה את נדרה:
יפר אלל שומרת שני יבמין לא יפר לא זו ולא זה: אין זיקה. דמיהו ככנוסיה: ואפילו כחד.
רמיה אפי' א' זיקה: למרי אין זיקה. דלא דיעבד ליה מיעיבה רמיה שניהם כחד אין הפרתה הפרה דקדשא ויקתן:
אלל למרי אחי. נתיב נמי דיש זיקה אפי' למרי מיהו יפרו מיעיבה מיבני ליה: ואמר רבי בר (ש) אבא ברסין: כשופסופ. הוא
ואביה כארוסה: לדמות כזרה. כחמותה שפלה לפניו אחר מאמר זו: דלא סגי לה כגט. העושה מאמר ביבמה וז' להוליאנה צעיא
חלופה וגט ולא אמרינן ככנוסה היא וסגי לה כגט: אמר לך רבי אלעזר ולרבי נתן מן יניחא. כלומר נתיב נמי דקונה בשלמא אי
נישואין עושה שפיר אלל לרז נחמן דלמא לא עביד אלל אירוסין מי יניחא הא כשחופות ליכא כשחופות ליכא אירוסין קתני: וז' אלל
הכא כחאי עסקין שעמדה ברין. לרדי [אפילו] כלא מאמר וזכר [ואמין] דמא מאמר ולא רשע לכנסם ולא לפסוה: ומסקין לה מונות
משלו. כדתיבא לקמן כהחולך (דף מ"א: ע"ג) עמד ברין וזכרה מונות משל יבם דהשתא בעלה הוא ועל דעתו נודרת על מנת שירצה:
מתינ'

מתינ' ע"ה. ולא לאחד ולא לשיני. כלומר בין שפלה לפני יבם אחד בין שפלה לפני שנים. דלא קתן כתיב אפי' ויעלי
יב' אין זיקה אפילו לחד. אפילו ליבם אחד אינה זקוקה דמיהו כאשמי עד שמנטה לחופה (ו) וז"ל שם. מאמר קונת קנין
גמור. לעשות חופה גמורה (ל' ע"ג). נערה המאורסה אביה ובעלה מפירים נדריה. ואינו מוסר עד שפירש סוטה
(בב"ב ג' ע"ג): וז"ל נקט נערה דוקא נערה שהיא כרסית אביה דמביי כעושה כ"ה אפי' (ו) וז"ל שם. על דעת בעלה היא
נודרת. על מנת א' יבמה כעל עושה דמזיקת לה כיום עשתי נדרת:

מתינ' ע"ה. ולא לאחד ולא לשיני. כלומר בין שפלה לפני יבם אחד בין שפלה לפני שנים. דלא קתן כתיב אפי' ויעלי
יב' אין זיקה אפילו לחד. אפילו ליבם אחד אינה זקוקה דמיהו כאשמי עד שמנטה לחופה (ו) וז"ל שם. מאמר קונת קנין
גמור. לעשות חופה גמורה (ל' ע"ג). נערה המאורסה אביה ובעלה מפירים נדריה. ואינו מוסר עד שפירש סוטה
(בב"ב ג' ע"ג): וז"ל נקט נערה דוקא נערה שהיא כרסית אביה דמביי כעושה כ"ה אפי' (ו) וז"ל שם. על דעת בעלה היא
נודרת. על מנת א' יבמה כעל עושה דמזיקת לה כיום עשתי נדרת: